

Sygn. akt I C 1253/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy w I Wydziale Cywilnym w składzie:

Przewodniczący **SSR Ewa Przychodzka**

Protokolant Beata Wolny

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016r. w Oleśnicy

na rozprawie

przy udziale stron

powód: **M. P.**

pozwany: **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. P. kwotę 5.000,00zł (pięć tysięcy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 25.03.2015r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 958,50zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z. /

1. (...)

2. (...)

12.04.2016r.

I C 1253/15

UZASADNIENIE

Powód M. P. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej – (...) S.A. z/s w W. kwoty 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę zgodnie z art. 448 kc w zw. z art. 24 §1 kc wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 25.03.2015 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu powództwa powód podał, iż w dniu 29.08.1997 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego śmierć poniósł brat powoda D. P. (1), który był pasażerem pojazdu marki F. (...) o nr rej.

(...). Sprawcą tego wypadku był kierujący w/w pojazdem, który zasnął za kierownicą i zjechał na przeciwny pas ruchu doprowadzając do czołowego zderzenia

z pojazdem ciężarowym. Pojazd sprawcyprzedmiotowego wypadku objęty był obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznego, zawartego ze stroną pozwaną. Pełnomocnik powoda pismem z dnia 30.01.2015 r. dokonał zgłoszenia szkody stronie pozwanej, która po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, decyzją z dnia 24.03.2015 r. odmówiła uznania roszczenia powoda. Zmarły wskutek wypadku D. P. (2), był bratem powoda. Jego śmierć była dla powoda szokiem. Na wiadomość o śmierci brata zareagował bardzo emocjonalnie. Powód wskazywał, że ze względu na niewielką różnicę wieku byli sobie z bratem bardzo bliscy. Od dzieciństwa spędzali ze sobą mnóstwo czasu, bardzo lubili swoje towarzystwo, dzielili wspólne pasje, razem trenowali i startowali w półmaratonach.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana – (...) S.A. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska, strona pozwana wskazywała, iż odmówiła powodowi przyznania i wypłaty zadośćuczynienia z uwagi na brak podstawy prawnej żądania w dacie szkody. Ponadto z ostrożności procesowej strona pozwana podniosła, iż roszczenie powoda jest w okolicznościach niniejszej sprawy znacznie wygórowane. Jak wskazała strona pozwana powód nie wykazał trwałych skutków istnienia nadal cierpień i bólu po stracie brata, jak również aby aktualnie odczuwał negatywne konsekwencje tego zdarzenia. Strona pozwana wskazała też na znaczny upływ czasu jaki upłynął od zdarzenia.

W toku postępowania dowodowego ustalono następujące faktyczne:

W dniu 29.08.1997 r. przed miejscowością K. na prostym odcinku drogi kierujący pojazdem marki F. (...) o nr rej. (...) jego kolega z pracy, z którym wracał do kraju po pracy w zakładach (...), zasnął za kierownicą i zjechał na przeciwny pas drogi, doprowadzając tym samym do czołowego zderzenia z samochodem ciężarowym. W wyniku obrażeń doznanych w wyniku wypadku śmierć poniósł pasażer w/w pojazdu D. P. (1). Sprawca wypadku w dacie zdarzenia posiadał zawartą ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia OC.

/dowód:

karta (...)z dnia 22.12.1997 r.– k. 36;

notatka policji – tłumaczenie – k. 37;

akta szkody (...) -
w załączeniu

Zmarły wskutek wypadku D. P. (1), był bratem powoda. Mimo iż obaj bracia nie mieszkali ze sobą, to utrzymywali stały kontakt, często się odwiedzali i pomagali sobie. D. P. (1)po rozwodzie pozostawał w nieformalnym związku. Jakiś czas pracował w (...)we W., a później podjął pracę w Zakładach (...) w Czechach. Do kraju przyjeżdżał na weekendy. Dwa dni przed wypadkiem urodziła mu się córka.

Śmierć brata była dla powoda szokiem. Ze względu na niewielką różnicę wieku brat powoda był mu bardzo bliski, od dzieciństwa spędzali ze sobą czas, dzielili wspólne pasje, razem trenowali i startowali w różnych zawodach sportowych.Powód brał udział w zawodach kolarskich, a D. biegał w półmaratonach. Powód w dalszym ciągu wspomina brata i odwiedza jego grób. Po śmierci brata powód nie leczył się psychiatrycznie ani psychologicznie.

/dowód:

zeznania świadków:B. K. – k. 51 – 52, R. S. – k. 52 - 53;

zeznania powoda – k. 53;

Pismem z dnia 30.01.2015 r. powód reprezentowana przez (...) SA zgłosił stronie pozwanej roszczenie w kwocie 40.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią brata, strona pozwana zaś odmówiła wypłaty zadośćuczynienia.

/dowód:

akta szkody (...) -
w załączeniu

Sąd zważył :

Na wstępie niniejszych rozważań wskazać należy, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 kc zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 03.08.2008 r. (tj. przed wejściem art. 446 § 4 kc). Pogląd ten utrwalił się w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych, a także w doktrynie prawa. Sąd Najwyższy stanowisko to potwierdził w szeregu swoich orzeczeń, z których wymienić można choćby uchwały z dnia 22.10.2010 r. (III CZP 76/10, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 42), z 13.07.2011 r. (III CZP 32/11, OSNC 2012, Nr 1, poz. 10), z dnia 07.11.2012 r. (III CZP 67/12, OSNC 2013/4/45, Biul.SN 2012/11/7) oraz wyroki z dnia 14.01.2010 r. (IV CSK 307/09, OSNC-ZD 2010, nr C, poz. 91), z dnia 25.05.2011 r. (II CSK 537/10, nie publ.), z dnia 10.11.2010 r. (II CSK 248/10, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 44), z dnia 11.05.2011 r. (I CSK 621/10, nie publ.) i z dnia 15.03.2012 r. (I CSK 314/11, nie publ.)

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 23.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz.1152 z późn. zm.), ubezpieczyciel zobowiązany jest do naprawienia szkody komunikacyjnej, polegającej na śmierci, uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia (szkody majątkowej i niemajątkowej na osobie) oraz szkody w mieniu (majątkowej). Odszkodowania tego może dochodzić jedynie osoba żyjąca, pozostająca w określonej relacji ze zmarłym. Postacią odszkodowania za szkodę niemajątkową na osobie jest w takim wypadku zadośćuczynienie za własną krzywdę osoby bliskiej zmarłego, wyrządzoną przez spowodowanie śmierci uczestnika wypadku komunikacyjnego. Ta szkoda niemajątkowa (krzywda) mieści się w ramach odpowiedzialności za szkodę związaną ze śmiercią w związku z ruchem pojazdu.

Przez śmierć najbliższej osoby może zostać naruszone własne dobro osobiste jej najbliższych w postaci prawa do więzi rodzinnej, a co za tym idzie, dopuszczalne jest udzielenie ochrony na ogólnej podstawie z art. 448 kc. Zadośćuczynienie jest w tym wypadku instrumentem umożliwiającym wyrównanie własnej szkody niemajątkowej osoby bliskiej zmarłego. Nie może być żadnych wątpliwości, że pojęcie szkody rozumie się szeroko, jako obejmujące wszelkie uszczerbki oraz, że krzywdę uważa się za niemajątkową postać szkody, a zatem w skład odszkodowania przypadającego z tytułu ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej wchodzi zarówno odszkodowanie za szkody majątkowe na osobie i mieniu, jak i zadośćuczynienie za krzywdę.

Odpowiedzialność w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu obejmuje obowiązek zapłaty zadośćuczynienia w razie powstania uszczerbku niemajątkowego, czyli krzywdy spowodowanej ruchem pojazdu mechanicznego. Podobnie jak w odniesieniu do innych uszczerbków, także w wypadku zadośćuczynienia nie ma podstaw do różnicowania zakresu odpowiedzialności ubezpieczonego i ubezpieczyciela. Oznacza to, że skutki naruszenia dobra osobistego przez spowodowanie śmierci osoby bliskiej w wypadku komunikacyjnym są objęte odpowiedzialnością gwarancyjną ubezpieczyciela (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10.06.2013 r., I ACa 94/13, LEX nr 1324717; wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21.02.2013 r., I ACa 525/12, LEX nr 1316375).

Zadośćuczynienie nie zostało wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wprost, ani wyłączenia takiego nie można doszukać się

w przepisach w/w ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), określających ogólny zakres ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem. Skoro posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu szkodę, której następstwem jest między innymi śmierć, to w ramach zawartej umowy ubezpieczenia ubezpieczyciel przejmuje odpowiedzialność sprawcy. Taka jest, bowiem istota ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej. Nie można interpretować omawianego unormowania w ten sposób, że odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkodę w postaci naruszenia dóbr osobistych osób najbliższych osoby zmarłej, wywołane śmiercią na skutek wypadku spowodowanego przez kierującego pojazdem mechanicznym, za którą on sam ponosi odpowiedzialność, byłaby wyłączona.

Z powyższych rozważań wynika zatem, że pozwany zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku drogowego, w którym śmierć poniósł D. P. (1). Odpowiedzialność ta obejmuje również wynikłą z tego zdarzenia szkodę dla osób najbliższych zmarłemu.

Podstawowym celem art. 448 kc jest zrehabilitowanie w formie majątkowej krzywdy moralnej, jakiej doznał pokrzywdzony danym zdarzeniem. Majątkowy charakter tej rekompensaty ma na celu złagodzenie doznanej krzywdy. Zarówno w orzecznictwie jak i doktrynie przyjmuje się, iż istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia w kwestii zadośćuczynienia ma rozmiar doznanej krzywdy. Jej znikomość uzasadnia bowiem oddalenie powództwa o zadośćuczynienie (por. wyrok SA we Wrocławiu z 24.07.2008 r., I ACa 1150/06, OSAW 2008, nr 4, poz. 110).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż w ocenie Sądu, powód wykazał, iż w związku ze śmiercią brata doznał krzywdy w postaci bólu i cierpienia. Okoliczność ta znalazła potwierdzenie w zeznaniach świadków B. K. (2) i R. S. (2) oraz powoda, którym Sąd dał wiarę, gdyż były spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały. Z zeznań tych wynika, iż powód był żyty ze zmarłym, utrzymywali serdeczne rodzinne stosunki wspierali się i pomagali sobie wzajemnie, od dzieciństwa spędzali ze sobą czas, dzielili wspólne pasje, razem trenowali i startowali w różnych zawodach sportowych, a powód w dalszym ciągu wspomina brata i odwiedza jego grób.

W tym miejscu wskazać jednak należy, iż z materiału dowodowego wynika, że od śmierci D. P. (1) upłynęło ponad 18 lat, a powód nie wykazał aby krzywda jakiej doznał przewyższała normalną, będącą następstwem utraty członka rodziny. Ponadto powód nie wykazał, aby sama żałoba miała negatywny wpływ na jego aktywność życiową i społeczną, czy też by musiał w jej okresie korzystać z pomocy lekarskiej albo zażywać środki farmakologiczne. Należy także zwrócić uwagę na to, iż zarówno powód, jak i jego zmarły brat w chwili wypadku byli osobami dorosłymi, nie zamieszkiwali razem i posiadali własne rodziny, z materiału dowodowego nie wynika również, aby obaj bracia mieli jakieś wspólne np. zawodowe plany na przyszłość. Nie byli zatem zależni od siebie życiowo ani finansowo.

Wszystkie powołane wyżej okoliczności mają niewątpliwie wpływ na wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia.

Na marginesie warto zaznaczyć, iż zadośćuczynienie za śmierć osoby najbliższej nie może mieć charakteru odszkodowawczego, czy też stanowić samoistnego źródła wzbogacenia się ma ono bowiem charakter ściśle kompensacyjny, co oznacza, iż ma zrehabilitować doznaną krzywdę w zależności od jej rozmiarów.

W ocenie Sądu krzywda jakiej doznał powód nie uzasadnia przyznania mu zadośćuczynienia w żądanej pozew kwocie, przy czym wskazać należy, że niewątpliwie jest ona w pewnym stopniu nadal odczuwana przez powoda, na co wskazuje - poza wyżej wskazanymi okolicznościami - także fakt, iż powód w dalszym ciągu wspomina brata i odczuwa po nim stratę. Dlatego też w ocenie Sądu zasądzona na rzecz powoda kwota 5.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia

jest odpowiednia, a powództwo ponad tę kwotę należało oddalić.

Wobec powyższego orzeczono jak w pkt I i II sentencji.

Orzeczenie o kosztach oparto na treści art. 100 kpc, z uwagi na wynik niniejszego procesu, w którym obie strony częściowo przegrywają i wygrywają jednocześnie. Sąd wziął pod uwagę fakt, iż powód początkowo żądał kwoty 20.000,00 zł, zaś Sąd zasądził na jego rzecz kwotę 5.000,00 zł, a co za tym idzie Sąd przyjął, iż powód wygrał postępowanie w 25%, a strona pozwana była stroną wygrywającą w 75%.

W związku z tym rozliczając koszty postępowania Sąd wziął pod uwagę poniesione przez powoda koszty procesu tj. kwotę 1.000,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 2.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego wynikających z § 6 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490) oraz 17,00 zł tytułem opłaty kancelaryjnej od pełnomocnictwa w wysokości 25% ich sumy, co dało łącznie koszty procesu w wysokości 854,25 zł i o tę kwotę pomniejszył koszty poniesione przez stronę pozwaną, tj. kwotę 1.812,75 zł stanowiącą 75% z sumy 2.400,00 zł tytułem zastępstwa procesowego i 17,00 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził na rzecz strony pozwanej kwotę 958,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w pkt III sentencji.